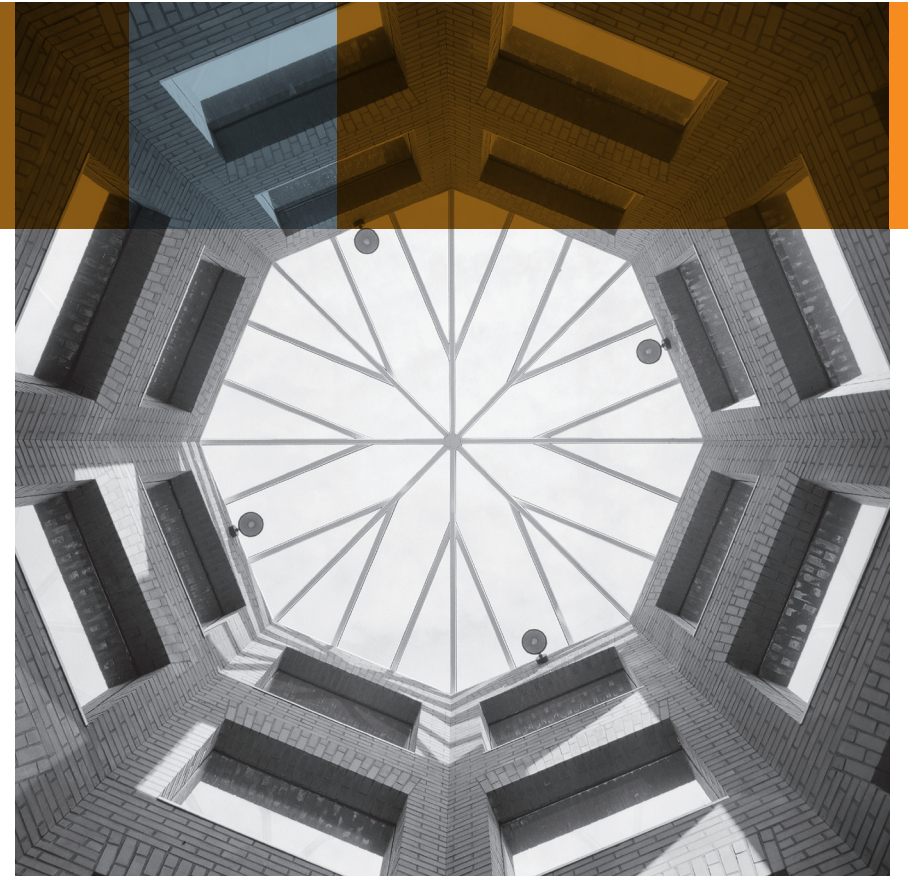

Eurinfra:

De versterking van de Europeesrechtelijke kennis binnen de
Nederlandse Rechtspraak

de Rechtspraak

1 Aanleiding voor het project Eurinfra

Het was in 1999 dat mr. A.W.H. Meij, Nederlands rechter in het Gerecht van eerste aanleg bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te Luxemburg (hierna: Hof van Justitie), tegenover een journalist zijn zorgen uitte over de Europeesrechtelijke uitrusting van de Nederlandse rechter en dat de Tweede Kamer de verantwoordelijke bewindslieden van Justitie vroeg hierop te reageren. De maatregelen die door de bewindslieden van Justitie zijn geformuleerd en de middelen die vervolgens door hen ter beschikking zijn gesteld hebben uiteindelijk geleid tot het project Eurinfra dat aan het einde van het jaar 2000 van start is gegaan. Na de oprichting van de Raad voor de rechtspraak op 1 januari 2002 is het project Eurinfra vervolgens onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de rechtspraak verder opgezet en uitgevoerd.

Het plan van aanpak dat de Raad voor de rechtspraak ter zake heeft vastgesteld, vermeldt drie deelprojecten met als doelstellingen:

- 1 de toegankelijkheid van Europeesrechtelijke kennisbronnen verbeteren met behulp van webtechnologie;
- 2 het op een hoger niveau brengen van de kennis van het Europees recht bij de rechtspreekende macht;
- 3 het opzetten en onderhouden van een netwerk van gerechtscoördinatoren Europees recht (hierna: GCE).

Deze doelstellingen zijn onderling afhankelijk in hun realisatie. Een grotere toegankelijkheid van rechtsbronnen zal beter benut kunnen worden naarmate de kennis van het Europees recht bij de Rechtspraak breder en dieper is. Tegelijk is een organisatorische inbedding nodig. De bedoeling van het GCE-netwerk is de binnen de Rechtspraak beschikbare Europeesrechtelijke kennis beter te benutten door verbetering van de rechterlijke samenwerking.

De gerechtscoördinator is daarbij de taak toegedacht om intern, binnen zijn gerecht, de informatie en coördinatie te bevorderen en om externe contacten op Europeesrechtelijk gebied met andere gerechten te onderhouden.

2 Opzet project Eurinfra

Eurinfra is als project in december 2004 afgesloten. Dit betekent echter niet dat de in het kader van Eurinfra aangevangen activiteiten vanaf dat moment geëindigd zijn. Integendeel, de drie pijlers van het project hebben een permanent karakter gekregen en zij worden nog versterkt door aanvullende activiteiten.

In het navolgende wordt kort ingegaan op de projectopzet en vervolgens meer uitgebreid per doelstelling op de ondernomen acties en de behaalde resultaten. Tevens wordt stilgestaan bij de Eurinfra activiteiten die worden ondernomen na afronding van de projectfase. Tenslotte worden conclusies getrokken ten aanzien van behaalde resultaten en vervolgacties.

Na de start onder regie van de minister van Justitie, is de Raad voor de rechtspraak – in nauwe samenwerking met het College van Beroep voor het bedrijfsleven – als opdrachtgever opgetreden en heeft het bureau van de Raad voor de rechtspraak zorggedragen voor coördinatie en randvoorwaardelijke voorzieningen.

De betrokkenheid van het CBb berust op de uitgebreide ervaring van dit college met de toepassing van het Europees recht en de bereidheid van het college een voortrekkersrol op dit terrein te spelen. Een Raad van advies Eurinfra heeft gedurende het project geadviseerd over de opzet en voortgang van het project en ook inhoudelijk advies gegeven over de gekozen oplossingen om de doelen te bereiken.

Het project is uitgevoerd door het CBb, het Bureau Internet-Systemen en -Toepassingen Rechterlijke Organisatie (hierna: Bistro) en de Stichting Studiecentrum Rechtspleging (hierna: SSR).

3 Ondernomen acties en behaalde resultaten

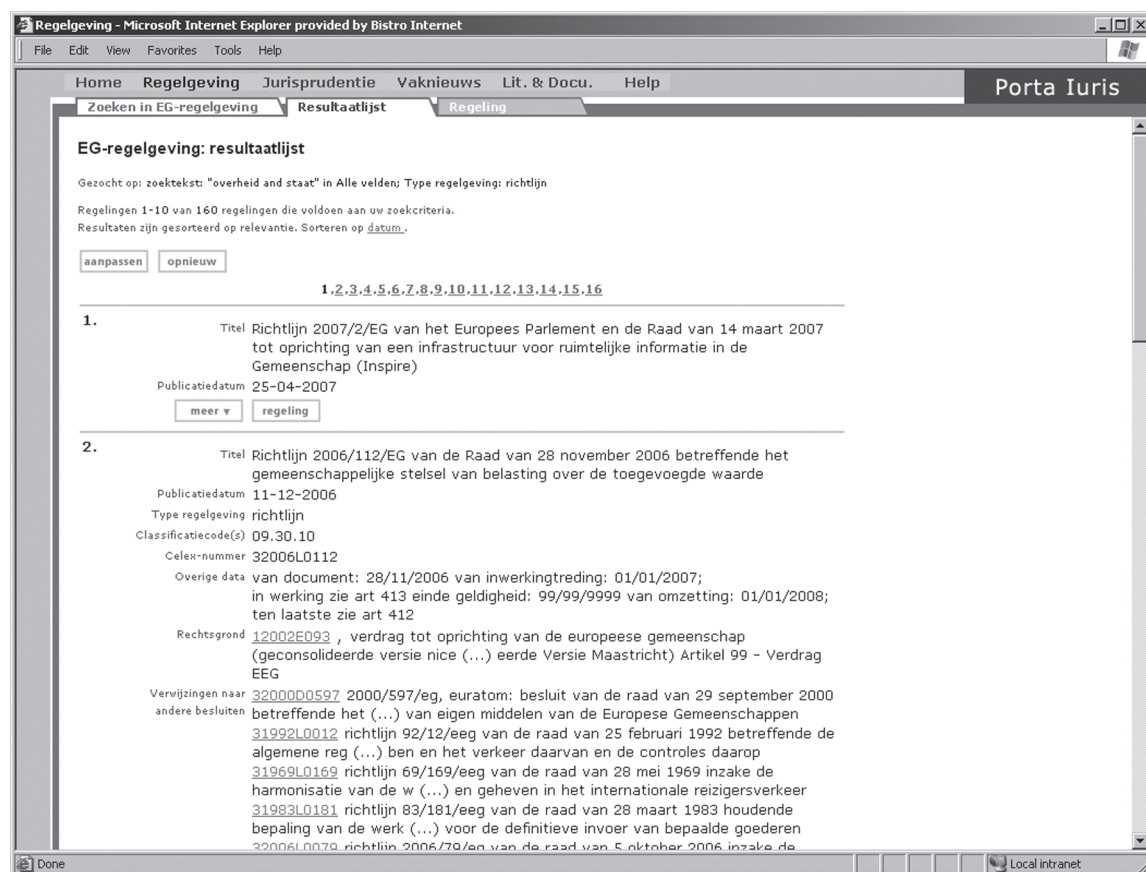
3.1 Verbetering van de toegankelijkheid van Europeesrechtelijke kennisbronnen met behulp van webtechnologie

3.1.1 Aanpak

Bistro, een onderdeel van de Raad voor de rechtspraak, heeft gewerkt aan het toegankelijk maken van bronnen op de werkplek van de rechter en de juridisch medewerker en aan het tot stand brengen van digitale hulpmiddelen om Europeesrechtelijke kennis te verspreiden.

Deze ontwikkeling heeft plaatsgevonden als specifiek onderdeel van een bredere toepassing van de digitale toegankelijkheid van juridische vakinformatie, het portaal Porta luris¹, en een rechtspraakbreed intranet (Intro). De nadruk heeft daarbij gelegen op het ontsluiten van de communautaire regelgeving en de jurisprudentie van het Hof van Justitie.

¹ Porta luris is een intranetsite van de Rechtspraak waarop rechtsbronnen, juridisch vaknieuws en documentatie op geïntegreerde wijze worden ontsloten. De bedoeling van Porta luris is om zoveel mogelijk informatiebronnen centraal via het intranet aan te bieden. Daarmee kan niet alleen worden bespaard op beheerlasten, maar het levert ook een mogelijkheid op om goed versiebeheer in te richten. De ontwikkeling en het beheer van Porta luris worden verzorgd door Bistro. De aangeboden informatie bestaat uit: wet- en regelgeving, jurisprudentie, vaknieuws, documentatie en literatuur.

Screenprint van het Porta Iuris portaal

3.1.2 CELEX/Eurlex

De Europese databank waarin de Europese regelgeving en de uitspraken van het Hof van Justitie vanaf 1956 zijn opgenomen (Eurlex, voorheen CELEX) was vroeger alleen toegankelijk via een beperkte zoekfunctie op een Cd-rom van een uitgever of via het voor de rechter moeilijk of niet bereikbare Internet. Thans is deze databank binnen de voor de rechter vertrouwde Porta Iuris omgeving toegankelijk gemaakt en daardoor benaderbaar op iedere werkplek in de Rechtspraak. De databank kan zowel full-text als op specifieke kenmerken worden doorzocht. Standaard worden de uiteindelijke resultaat-documenten in het Nederlands weergegeven, maar ze zijn met een druk op de knop ook beschikbaar in het Frans, Engels en Duits. Er wordt aan gewerkt om de volledige Eurlex database via Porta Iuris te ontsluiten. Getracht zal worden om de beschikbaar gestelde informatie geïntegreerd aan te bieden door bijvoorbeeld de uitspraken van het Hof van Justitie en het Gerecht van Eerste Aanleg gezamenlijk met de nationale jurisprudentie doorzoekbaar te maken.

3.1.3 Collectie Nederlandse EG-jurisprudentie

Binnen Porta Iuris wordt een afzonderlijke databank beheerd: de collectie Nederlandse

EG-jurisprudentie. Deze collectie behelst uitspraken van Nederlandse rechters waarin Europees-rechtelijke aspecten een prominente rol spelen. Uitspraken worden voorzien van een kop, samenvatting en wetverwijzingen. De collectie wordt vanaf het jaar 2000 bijgehouden. De redactie van de collectie wordt door het CBb en Bistro gevoerd.

3.1.4 Databank verwijzingsbeschikkingen

Sinds eind 2004 is de databank verwijzingsbeschikkingen operationeel. Hierin zijn alle, vanaf 2002, aan het Hof gestelde prejudiciële vragen opgenomen. Doel van deze collectie is dat rechters, indien zij met een vraag van Europees recht worden geconfronteerd, kunnen nagaan of het onderwerp van de vraag al aanhangig is bij het Hof van Justitie. Voor de leverantie van de verwijzingsbeschikkingen is een samenwerkingsverband opgezet met de minister van Buitenlandse Zaken. De databank bevat diverse specifieke zoekcriteria en is zowel wat betreft inhoud als zoekmogelijkheden uniek in Europa.

3.1.5 Europees Hof voor de Rechten van de Mens

De belangrijkste uitspraken van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens worden via het tijdschrift EHRC *European Human Rights Cases*

verkregen, digitaal ingelezen en vervolgens ontsloten binnen Porta Iuris.

3.1.6 Vakkring Europees recht

Binnen het intranet van de Rechtspraak is een deelsite (Vakkring) voor het Europees recht gerealiseerd. De Vakkring is bedoeld als forum, waar vakinhoudelijke en organisatorische informatie wordt verstrekt en de gerechtscoördinatoren via groepsmail met elkaar kunnen communiceren. Voorts bevat de Vakkring onder meer verwijzingen naar de Handleiding prejudiciële procedure (zie 3.1.8) en naar de Kennisbank met de namen van gerechtscoördinatoren met hun Europees-rechtelijke specialismen, die voor vragen op het gebied van hun specialisme kunnen worden benaderd.

3.1.7 Nieuwsbrief Europees Recht

De eveneens op de Vakkring te raadplegen digitale nieuwsbrief Europees recht biedt informatie over de laatste ontwikkelingen op Europeesrechtelijk terrein en verschijnt vier keer per jaar.

3.1.8 Handleiding prejudiciële procedure

De handleiding beoogt praktische suggesties te geven in het licht van ervaringen bij de toepassing van de prejudiciële procedure. De handleiding is via Porta Iuris te raadplegen.

3.1.9 Gebruiksaanwijzing

Het kunnen zoeken in de diverse digitale Europees-rechtelijke bronnen vraagt enige kennis. Bistro verzorgt in de basiscursus Europees recht, zoals deze door de SSR (zie 3.2.3) is opgezet, een module waarin de cursisten kennis maken met de diverse digitale hulpmiddelen. Ook kunnen inleidingen 'op maat' bij Bistro worden besteld.

3.1.10 Nederlands tijdschrift voor Europees recht

Via Porta Iuris zijn online samenvattingen van de tijdschriftartikelen die zijn verschenen in het *Nederlands tijdschrift voor Europees recht* beschikbaar. Plannen bestaan om ook andere tijdschriften te ontsluiten.

3.1.11 Conclusie

De digitale Europeesrechtelijke kennisinfrastructuur is onmiskenbaar versterkt en via de voorzieningen in Porta Iuris (databanken, vaknieuws, handleiding) voor een breed intern publiek bereikbaar. Voor de gebruikers van Porta Iuris georganiseerde instructiebijeenkomsten hebben het gebruik gestimuleerd. De aanvankelijke voornemens zijn goeddeels gerealiseerd met uitzondering van het Europees Publicatieblad, dat naar verwachting eind 2007 via Porta Iuris ontsloten zal zijn.

3.2 Op een hoger niveau brengen van de kennis van het Europees recht binnen de Rechtspraak

3.2.1 Aanpak

Van oudsher maakt een aantal cursussen over enerzijds communautairrechtelijke onderwerpen, anderzijds de mensenrechtenverdragen, deel uit van het aanbod van SSR. In het kader van Eurinfra is het opleidingsaanbod Europees recht verbeterd en is een sterke impuls gegeven aan deze opleidingen. SSR heeft in nauw overleg met de (opleidingsfunctionarissen van) de gerechten – en overigens ook de parketten – het aanbod van cursussen op dit terrein aan een grondige revisie onderworpen.

Er is een projectplan opgesteld dat onder meer voorziet in onderstaande doelstellingen/resultaten:

- 1 het organiseren van kennismakingsbijeenkomsten en basiscursussen op het gebied van Europees recht;
- 2 het ontwikkelen en organiseren van verdiepingscursussen op het gebied van Europees recht;
- 3 het aanpassen van de SSR-cursussen op onderdelen van het Europees recht;
- 4 voor zover ondersteunend ten aanzien van bovenstaande doelstellingen, het organiseren

van bijeenkomsten met deskundigen ten behoeve van het actueel houden en ontwikkelen van cursussen Europees recht.

3.2.2 Kennismakingsbijeenkomsten

De kennismakingsbijeenkomsten hebben in 2001 en 2002 op locatie bij de rechtbanken en de gerechtshoven plaatsgevonden. De bijeenkomsten hadden tot doel het besef van de noodzaak van opleiding ten aanzien van Europees recht bij de toehoorders te laten ontstaan. Er hebben veertien van dergelijke bijeenkomsten plaatsgevonden met in totaal 643 deelnemers. De cursus kan ook in de toekomst op verzoek van een rechtbank of gerechtshof opnieuw gehouden worden. Aangezien het onderdeel Europees recht bij recent afgestudeerden tijdens de studie reeds meer aandacht heeft gehad en er introductiecursussen in de basisopleidingen zijn opgenomen zal de vraag waarschijnlijk (hopelijk) gering zijn.

3.2.3 Basiscursussen

De basiscursus Europees recht is aangeboden aan alle gerechten en is in het kader van Eurinfra op locatie bij de rechtbanken en de hoven gehouden. Doel van de cursus was de deelnemers daadwerkelijk meer kennis en inzicht te geven in de elementaire beginselen van het Europese recht.

Er zijn in de periode van 2002-2004 dertig van deze cursussen centraal gehouden in verschillende rechtbanken en hoven. In totaal hebben 888 rechters en andere medewerkers aan de basis-cursus deelgenomen. Uit de evaluaties van deze cursus blijkt dat bij ongeveer 85% van de deelnemers de vertrouwde met de onderwerpen die in de cursus zijn behandeld is toegenomen. De basis cursus Europees recht is onderdeel gaan uitmaken van het reguliere cursusaanbod van de SSR en is toegankelijk voor verschillende doelgroepen binnen de rechterlijke macht.

3.2.4 Verdiepingscursussen

Het Europees recht is meer en meer te beschouwen als een terrein waarmee men in de dagelijkse rechtspleging in aanraking komt. Het Europees recht blijft echter in ontwikkeling. Op verschillende rechtsgebieden, zoals bijvoorbeeld het mededingingsrecht, is Europese regelgeving leidend. Dit betekende dat niet volstaan kon worden met bovengenoemd aanbod van basis cursussen. Naar aanleiding van deze cursussen ontstond de vraag naar verdiepingscursussen waarin bepaalde specifieke onderwerpen worden uitgediept. Verdiepingscursussen hebben plaatsgevonden met betrekking tot de volgende onderwerpen:

vreemdelingenrecht, Europees recht en sociale zekerheid, Europees recht en migrerende zieken, Europees strafrecht, civiel recht, kanton en de prejudiciële procedure. De aansluiting tussen de behandelde theorie en de werkpraktijk is door de deelnemers beoordeeld als voldoende tot goed. De evaluatiegegevens zijn gebruikt om de cursussen waar nodig aan te passen.

Ook de verdiepingscursussen zijn opgenomen in het vaste SSR-cursusaanbod. De inhoud wordt op aanvraag aangepast aan de specifieke situatie bij een bepaalde rechtbank. Deelname wordt voor de rechtbanken aantrekkelijk gemaakt door, indien mogelijk, financiële ondersteuning vanuit het Eurinfra-budget.

3.2.5 Screening en aanpassing van bestaande SSR-cursussen

Het bestaande aanbod SSR-cursussen is gescreend op Europeesrechtelijke aspecten. Het Europees recht krijgt, voor zover van toepassing, ook bij de niet specifiek daarop gerichte cursussen (ongeveer zestig) een plek. Uitgangspunt is het zoveel mogelijk aanbieden van het Europees recht in samenhang met het nationale recht. Dit alles met het doel de kennis en het gebruik van het Europees recht bij de gerechten actueel en op een goed niveau te houden.

De herziening en aanpassing van de cursussen op Europeesrechtelijke facetten is een voortdurend proces vanwege het belang van de actualiteit.

3.3 Opzetten en onderhouden van een netwerk van gerechtscoördinatoren Europees recht

Momenteel zijn 36 gerechtscoördinatoren door de gerechtsbesturen benoemd. Ook vanuit de Hoge Raad en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt deelgenomen aan het GCE-netwerk. Het voorzitterschap wordt bekleed door de president van het CBb. Dit college voorziet ook in het secretariaat. De gerechtscoördinatoren komen jaarlijks bijeen. Op deze bijeenkomsten staan, naast voordrachten met betrekking tot actuele Europeesrechtelijke thema's, onderwerpen die het functioneren van het netwerk betreffen op de agenda. Ook hebben de gerechtscoördinatoren in maart 2004 een bezoek gebracht aan het Hof van Justitie. Intern, voor de collegae van zijn gerecht, fungeert de gerechtscoördinator als aanspreekpunt voor Europeesrechtelijke kwesties. Voorts signaleert de gerechtscoördinator interessante Europeesrechtelijke ontwikkelingen en neemt hij initiatieven voor bijscholing. Hiertoe staat de gerechtscoördinatoren een eigen site

ten dienste: de hiervoor genoemde *Vakkring Europees recht*.

De gerechtscoördinator wordt in toenemende mate aangesproken. Dit wordt uiteraard mede bepaald door zijn bekendheid, die weer afhankelijk is van ontwikkelde Europeesrechtelijke activiteiten. Het instituut van gerechtscoördinatie behoeft in komende jaren verdere ontwikkeling, maar het is een geschikt instrument gebleken om een verbeterde toegankelijkheid en betere kennis van het Europees recht binnen de gerechten zo goed mogelijk te benutten.

Voordelen van het GCE-netwerk boven een fysieke helpdesk waar aanvankelijk aan was gedacht zijn lagere personele kosten, de laagdrempeligheid – een rechter loopt gemakkelijker met een Europeesrechtelijk probleem bij een collega van het eigen gerecht binnen dan te bellen met een anonieme helpdesk-medewerker – en de eigen verantwoordelijkheid van het gerecht om binnenshuis te voldoen aan de noodzaak van een Europeesrechtelijke oriëntatie. Bovendien is met het GCE-netwerk het kader tot stand gebracht voor een gerechtsoverstijgende coördinatie die de bewindslieden bij de aanvang van het project voor de langere termijn in het vooruitzicht hadden gesteld.

Aan de hand van een door de gerechtscoördinatoren ingevuld vragenformulier heeft in 2006 een evaluatie plaatsgevonden van het functioneren van het GCE-netwerk. Intern lijkt de gerechtscoördinator in toenemende mate te worden aangesproken, hoewel het beeld bij de verschillende gerechten gevarieerd is. Weliswaar kan tevreden worden teruggezien op wat al is bereikt, maar van belang wordt geacht dat het toedelen van (meer) tijd voor het verrichten van de werkzaamheden door de gerechtscoördinator en het inbedden in de organisatie noodzakelijk is voor een verdere verhoging van het functioneren van het netwerk.

De rechterlijke samenwerking op Europees-rechtelijk gebied is verder te ontwikkelen en op onderdelen te verbeteren, maar dit doet niet af aan de algemene conclusie dat het GCE-netwerk een kader biedt waarbinnen ieder gerecht zich kan voorbereiden op de gevolgen van voortschrijdende Europeanisering van de rechtspraak, mogelijke Europeesrechtelijke complicaties kan herkennen en de mogelijkheid heeft via zijn eigen gerechtscoördinator zonodig externe ondersteuning te vragen.

Essentieel is zorg te blijven dragen voor de organisatie van het GCE-netwerk. Van belang is voorts de gerechtscoördinatoren regelmatig, één of tweemaal per jaar, bij elkaar te laten komen. Het CBb blijft een en ander faciliteren.

4 Financiën

Na vaststelling van het plan van aanpak in 2001 is een meerjarenbegroting opgesteld. De geplande activiteiten die nodig waren om de gestelde doelstellingen te realiseren betekenden extra inspanning voor de betrokken organisaties zodat additionele financiering was vereist. In de jaren 2002 tot en met 2004 – in deze periode was de Raad voor de rechtspraak verantwoordelijk voor het project – is de verdeling en toekenning van de budgetten als volgt gerealiseerd:

	2002	2003	2004	2005	2006
Bistro	590.423	265.000	307.000	225.000	107.000
CBb	55.423	58.600	71.000	71.000	58.671
SSR	202.672	166.000	130.605	-	.*
Versterking netwerken rechters	-	-	-	-	17.594
Uitwisselingsprogramma's	-	-	-	-	41.857
Diversen	-	-	-	4.266	-
Totaal besteed	845.518	489.600	508.605	300.266	225.122

(Alle bedragen zijn in euro's)
* de activiteiten van SSR worden sinds 2006 gefinancierd via de centrale financiering en niet meer via een apart budget

5 Uitbreiding Eurinfra

De uitgaven voor het eerste jaar waren hoger dan in 2003 en 2004. Dit wordt verklaard door de hogere ontwikkelkosten aan het begin van het project. Naar mate het project verder vorderde en na afsluiting van het Eurinfra project, vond een verschuiving plaats van ontwikkel- naar beheerskosten.

Na de afsluiting van het Eurinfra project is het van belang dat het beheer van de gerealiseerde voorzieningen wordt gefaciliteerd en nieuwe activiteiten worden ontwikkeld. Hiervoor is de komende jaren budget beschikbaar. De betrokken organisaties rapporteren aan de Raad voor de rechtspraak over de voortgang van de activiteiten en de budgetuitputting. De Raad van advies Eurinfra adviseert inhoudelijk over de voortgang van de activiteiten.

5.1 Aanleiding

In 2006 zijn er een tweetal activiteiten toegevoegd aan Eurinfra², mede als gevolg van de aanbevelingen in het onderzoeksrapport '*Europeanisation of the Law: Consequences for the Dutch Judiciary*'³ en de daarover gehouden expertmeeting. Deze activiteiten betreffen het ontsluiten van rechtersnetwerken en Europese uitwisselingsprogramma's. De Raad voor de rechtspraak ondersteunt deze beide activiteiten actief door middel van het ter beschikking stellen van financiële middelen en het verrichten van coördinerende activiteiten waarbij gebruik wordt gemaakt van de contacten van de Raad met Europese zusterinstellingen via het European Network of Councils for the Judiciary⁴.

5.2 Uitwisseling

In mei 2006 heeft de Raad voor de rechtspraak een brief aan alle gerechtshoven gestuurd, waarin de gerechten worden uitgenodigd om een Europees uitwisselingsprogramma te starten met een buitenlands gerecht. Doel van dergelijke uitwisselingsprogramma's is het vergroten van wederzijds inzicht, begrip en vertrouwen in de rechtspraak van de EU-lidstaten.

² In 2007 zal een derde activiteit worden toegevoegd namelijk het realiseren van detacheringen bij Europese en internationale instellingen.

³ '*Europeanisation of the Law: Consequences for the Dutch Judiciary*', Prechal e.a., Research Memoranda nr. 2, vol. 1, Raad voor de rechtspraak 2005 (http://www.rechtspraak.nl/NR/rdonlyres/3D6BA1B3-DEEF-4882-B9CC-446F0EE78E0F/0/84120028_Ond_rap_european.pdf).

⁴ ENCJ (www.encj.eu). De Raad voor de rechtspraak voert hiervan sinds de oprichting het secretariaat.

Naar aanleiding van die brief hebben verschillende gerechten aanvragen ingediend, om nadere informatie verzocht en zijn er oriënterende gesprekken gevoerd. Ook is een inventarisatie gehouden onder alle gerechten om de huidige Europese contacten in kaart te brengen en inzicht te krijgen in de wensen van de gerechten om een uitwisselingsprogramma te starten. Daaruit is gebleken dat een aantal van de gerechten al in meer of mindere mate een Europees uitwisselingsprogramma heeft, een groot aantal gerechten interesse heeft in een uitwisselingsprogramma maar zich nog over de inhoud aan het beraden is dan wel bezig is met het starten van het uitwisselingsprogramma en slechts een kleine minderheid heeft aangegeven nu geen prioriteit te leggen bij een uitwisselingsprogramma. Overigens valt hierbij op dat de interesse van veel gerechten zich met name richt op het aangaan van een langduriger samenwerkingsverband met een buitenlands gerecht in de vorm van een jumelage.

Vanuit de Raad voor de rechtspraak is aan een aantal gerechten ondersteuning geleverd bij het opzetten van een uitwisselingsprogramma, het aanzoeken van contacten in het buitenland en het stimuleren van de medewerkers in de gerechten om deel te nemen aan een

uitwisselingsprogramma. Al deze informatie is geplaatst op de deelsite *Internationale Samenwerking* van het rechtspraakbrede intranet (Intro), met daarbij ook een deelpagina waar alle verslagen van uitwisselingsprogramma's worden gepubliceerd en daarmee worden ontsloten voor alle medewerkers van de rechtspraak.

5.3 Ontsluiten Europese rechterlijke netwerken

De bij de Raad voor de rechtspraak bekende (rechterlijke) netwerken⁵ zijn in kaart gebracht en vervolgens op de deelsite *Internationale Samenwerking* van het rechtspraakbrede intranet (Intro) geplaatst. Daarmee zijn de (rechterlijke) netwerken toegankelijk gemaakt voor alle medewerkers van de rechtspraak. Ook de verslagen van conferenties van deze netwerken zijn op deze deelsite geplaatst.

⁵ Voorbeelden van dergelijke netwerken zijn het European Commercial Judges Forum (ECJF), de European Association of Labour Court Judges (EALCJ), de International Association of Refugee Law Judges (IARLJ) en het EU forum of Judges for the Environment (EUFJE).

6 Algemene conclusie

Het Eurinfra project heeft geresulteerd in de digitale ontsluiting van Europeesrechtelijke kennisbronnen voor de Nederlandse Rechtspraak, een – via opleidingen bereikt – hoger kennisniveau en een netwerk van gerechtscoördinatoren. Daarmee zijn de voor het project gestelde doelen bereikt. Complicerende factor voor kennisopbouw is wel dat de frequentie van zaken met Europeesrechtelijke aspecten voor de meeste rechters nog laag is, waardoor ervaring in de praktijk moeilijk wordt opgebouwd. De voorzieningen die door Eurinfra zijn gecreëerd ontlelen mede hieraan hun bestaansrecht. In het kader van Eurinfra is er niet voor gekozen een kenniscentrum op te richten, al functioneert het CBb in bepaalde opzichten wel als zodanig. Uitgangspunt is dat de gerechten zelf met behulp van de gecreëerde hulpmiddelen kunnen voorzien in de eigen behoeften en dat dit ook wenselijk is. Het Europees recht moet door een ieder op voldoende niveau beheerst worden. Advies door en bijstand van een kenniscentrum zijn dan niet nodig. Thans is een fase bereikt waarin de voorzieningen uit de projectsfeer zijn gekomen en beheerd dienen te worden. Voorts dient voor een verdere verbetering van het functioneren van het netwerk gewerkt te worden aan de door het GCE-netwerk bij de

evaluatie van het functioneren van hun netwerk in 2006 gesignaleerde knelpunten.

Het opstarten en uitvoeren van uitwisselingsprogramma's door de gerechten zal ook in de nabije toekomst door de Raad voor de rechtspraak worden gestimuleerd en zo nodig begeleid. De andere na het afsluiten van de projectfase van Eurinfra opgepakte activiteit, te weten het ontsluiten van Europese rechterlijke netwerken, is nagenoeg afgerond. Toegezien dient te worden op het actueel houden van de te dien aanzien vergaarde relevante informatie.

Voor de toekomst kunnen nieuwe wensen geformuleerd worden. Vooral op specialistische gebieden van het recht (bijvoorbeeld telecommunicatierecht) heeft de Nederlandse rechter behoefte aan informatie over relevante uitspraken van zijn collega's in andere lidstaten. In de komende jaren zal hierin voorzien dienen te worden. Anders dan bij het Eurinfra-project het geval was, is hiervoor internationale samenwerking nodig.

Contact

Raad voor de rechtspraak
Postbus 90613
2509 LP 's-Gravenhage

Voorlichting rechtspraak

e-mail: voorlichting@rechtspraak.nl
www.rechtspraak.nl
telefoon: (070) 361 97 12

Uitgave

Juni 2007

Oplage

250